

Ook een goed btw-voornemen?!

Een nieuw jaar is weer begonnen, tijd voor goede voornemens! Ook op btw-gebied. Vanaf 1 januari 2010 verandert de hoofdregel dat diensten worden verricht op de plaats waar de dienstverrichter is gevestigd. Deze wijziging brengt aanzienlijke gevolgen met zich mee voor bedrijven die diensten verrichten in het internationale verkeer.

CAROLA VAN VILSTEREN

Wijziging regeling plaats van dienst

De huidige hoofdregel is dat diensten belast zijn in het land waar de dienstverrichter is gevestigd. Het maakt hierbij niet uit of de dienst wordt verricht aan een andere ondernemer of aan een niet-ondernemer. Op deze hoofdregel bestaan ondertussen zoveel uitzonderingen dat de hoofdregel eerder uitzondering dan regel is. Te denken valt aan diensten die worden

verricht op de plaats waar ze feitelijk plaatsvinden en de zogenoemde 'intellectuele diensten'. Deze diensten zijn belast daar waar de afnemer is gevestigd; ervan uitgaande dat deze btw-ondernemer is of een niet in de Europese Unie woonachtige particulier is. Onder 'intellectuele diensten' vallen onder andere adviesdiensten, bancaire diensten en verzekeringsdiensten. Bij intellectuele diensten die worden

verricht aan EU-ondernemers wordt de btw verlegd naar de afnemer.

De nieuwe regeling heeft twee hoofdregels voor het vaststellen van de plaats van dienst:

- een hoofdregel voor diensten die ondernemers verrichten aan andere btw-ondernemers (business-to-business/B2B);
- een hoofdregel voor diensten die ondernemers verrichten aan niet-ondernemers (business-to consumer/B2C).

Per 1 januari 2010 geldt dat diensten tussen btw-ondernemers (business-to-business/B2B) belast zijn in het land waar de afnemer is gevestigd. Voor diensten die worden verricht aan niet-ondernemers blijft de oude regeling van toepassing wat betekent dat deze zijn belast in het land waar de dienstverrichter is gevestigd.

Vanaf 2010 zijn diensten tussen btw-ondernemers onderling dus belast in het land waar de afnemer is gevestigd. Dus de regeling die nu alleen maar geldt voor 'intellectuele diensten' geldt vanaf 2010 ook voor diensten die nu nog onder de huidige hoofdregel vallen. De discussies over de vraag of een dienst moet worden aangemerkt als 'intellectueel' stoppen vanaf 2010. Vanaf 2010 is de dienst in principe belast in het land waar de afnemer van de dienst is gevestigd. Een bekend voorbeeld zijn managementdiensten. Deze zijn op basis van de huidige hoofdregel belast in het land waar de dienstverrichter is gevestigd. Er wordt lokale btw in rekening gebracht die door de buitenlandse afnemer weer moet worden teruggevraagd.

Natuurlijk blijven er uitzonderingen op

Carola van Vilsteren verzorgt voor de Vedaa onderstaande cursussen:

BTW/LB en werken met werknemers uit Polen en andere delen van Oost-Europa
16 april in Eindhoven

BTW en auto 3 juni in Nieuwegein

Vastgoed, BTW en samenloop
Overdrachtsbelasting 16 juni in Nieuwegein

BTW en transport 18 juni in Nieuwegein

de regel. Verderop in het artikel gaan we hier wat verder op in.

Waarom een wijziging?

Het doel van deze wijzigingen is te bewerkstelligen dat de btw wordt geheven op de plaats van verbruik. Hierdoor wordt concurrentievervalsing door tariefverschillen tussen lidstaten voorkomen. Op de huidige hoofdregel bestaan, zoals eerder aangegeven, diverse uitzonderingen die vaak tot discussies leiden in situaties dat dienstverrichter en afnemer in verschillende lidstaten zijn gevestigd. Een Franse ondernemer die een dienst afneemt van een Nederlander wordt liever niet geconfronteerd met Nederlandse btw. Deze Nederlandse btw kan door de Franse ondernemer worden teruggevraagd bij de Nederlandse belastingdienst, maar het terugvragen van btw levert een administratieve rompslomp op en – omdat vaak lang moet worden gewacht op het geld – een financieringsnadeel.

Eén van de randvoorwaarden die is gesteld, is dat de nieuwe regeling geen lastenverzwaring mag opleveren voor de betrokken ondernemers. Om dit te realiseren wordt in plaats van de terugaafverzoeken de verleggingregeling veelvuldig toepasbaar. Met andere woorden, een Nederlandse ondernemer die een dienst verricht aan een Duitse ondernemer hoeft geen Nederlandse btw meer in rekening te brengen. Sterker nog, de Nederlandse ondernemer vermeldt helemaal geen btw op zijn factuur, maar de term 'btw verlegd' (of de Engelse 'reverse charge', de Duitse 'Steuer-schuldnerschaft des Leistungsempfänger', et cetera equivalent). EU-ondernemers

kunnen buitenlandse btw terugvragen in hun eigen lidstaat. Een terugaafverzoek op grond van de Achtste Richtlijn is niet meer nodig.

De regels voor het vaststellen van de plaats van dienst worden dus per 1 januari 2010 een stuk eenvoudiger, zeker voor wat betreft diensten tussen btw-ondernemers onderling. Op enkele uitzonderingen na zijn deze diensten voortaan belast in het land waar de afnemer van de dienst is gevestigd. Deze vereenvoudiging brengt echter ook administratieve verplichtingen met zich mee:

- ◆ er moet periodiek opgaaf worden gedaan van de diensten die zijn verricht aan afnemers met een btw-identificatienummer in een andere lidstaat. Hierin moet worden opgenomen:
 - ◆ het eigen btw-identificatienummer;
 - ◆ het btw-identificatienummer van de afnemer;
 - ◆ het totaalbedrag van de verrichte diensten per afnemer;
 - ◆ het administratieve systeem moet worden aangepast aan de nieuwe regels.

Deze periodieke opgaaf is vergelijkbaar met de opgaaf intracommunautaire leveringen die btw-ondernemers ieder kwartaal moeten indienen als zij intracommunautaire leveringen verrichten. Deze opgaaf dient als controlemiddel voor de belastingdiensten in de lidstaten, zodat zij kunnen controleren aan welke buitenlandse afnemers en voor welk bedrag diensten zijn verricht. Door de periodieke opgaaf wordt het voor de belastingdienst makkelijker om een en ander te kunnen 'matchen'.

Uitzonderingen

Diensten die onder de huidige regeling belast zijn op de plaats waar ze feitelijk plaatsvinden, blijven dat ook onder de nieuwe regeling. Het betreft de volgende uitzonderingen:

- ◆ **diensten met betrekking tot onroerende goederen**
Deze zijn belast daar waar het onroerend goed is gelegen. Onder deze diensten vallen ook de diensten door experts/makelaars in onroerende goederen;
- ◆ **culturele, artistieke, sportieve, wetenschappelijke, onderwijs-, vermakelijkheids- of soortgelijke diensten**
Deze worden verricht waar de activiteiten feitelijk plaatsvinden. Te denken valt aan een toneeluitvoering. Deze diensten zullen vanaf 2011 ook onder de nieuwe hoofdregel vallen met uitzondering van het verlenen van toegang tot deze evenementen;
- ◆ **personenvervoersdiensten**
Hier is geen verandering ten opzichte van de huidige regeling. De plaats van personenvervoersdiensten is de plaats waar de vervoersdienst plaatsvindt, dit naar verhouding van de afgelegde afstanden;
- ◆ **verhuur van verhuurmiddelen**
Voor kortdurend verhuur – het ononderbroken bezit of gebruik van het vervoermiddel gedurende een periode van maximaal 30 dagen, waarbij voor schepen een termijn van maximaal 90 dagen geldt – is de plaats van dienst de plaats waar het vervoermiddel daadwerkelijk ter beschikking van de afnemer wordt gesteld. Is er geen sprake van kortdurend verhuur, dan geldt de nieuwe hoofdregel; ▀

♦ restaurant- en cateringdiensten

Dit is een nieuwe uitzondering. Vanaf 2010 zijn restaurant- en cateringdiensten belast op de plaats waar die diensten daadwerkelijk worden verricht. Op deze uitzondering geldt echter nog een uitzondering: als restaurant- en cateringdiensten worden verricht voor verbruik aan boord van een schip, vliegtuig of trein, dan is de dienst belast in het land van vertrek van het passagiersvervoer. Een voorbeeld ter verduidelijking. Wanneer een btw-ondernemer/particulier de boot neemt van Hoek van Holland naar Harwich dan zijn de consumpties belast met Nederlandse btw. Op de terugreis zijn de consumpties belast met Engelse btw.

In feite is de nieuwe hoofdregel voor diensten die ondernemers verrichten aan niet btw-ondernemers (business-to-customer/B2) een voortzetting van de huidige regeling: diensten aan niet-ondernemers zijn belast daar waar de dienstverrichter is gevestigd. Echter, ook hier is een aantal uitzonderingen op de hoofdregel. De hiervoor genoemde uitzonderingen voor business-to-businessdiensten gelden ook voor diensten die worden verricht aan niet-ondernemers. Daarnaast geldt nog een aantal specifieke uitzonderingen:

♦ diensten door tussenpersonen

De plaats van dienst door een tussenpersoon (bemiddelingsdienst) wordt bepaald door de plaats van de transactie waarbij wordt bemiddeld;

♦ intracommunautaire goederenvervoersdiensten

Hieronder wordt verstaan het vervoer van goederen waarvan de plaats van vertrek en van aankomst in verschillende lidstaten zijn gelegen. Als deze diensten worden verricht aan niet-ondernemers dan zijn deze belast op de plaats van vertrek;

♦ met vervoer samenhangende activiteiten/expertises en werkzaamheden roerende zaken

Hieronder wordt verstaan laden, lossen, intern vervoer en soortgelijke activiteiten. Deze prestaties en ook expertises en werkzaamheden met betrekking tot roerende zaken zijn belast daar waar de prestaties daadwerkelijk worden verricht;

♦ intellectuele diensten

Voor niet-ondernemers binnen de EU geldt de hoofdregel: belast in het land van de dienstverrichter. Voor niet-ondernemers buiten de EU geldt een uitzondering en hierbij is de dienst belast in het land waar de afnemer woont of is gevestigd;

♦ langs elektronische weg verrichte diensten

Deze uitzondering geldt alleen als de dienstverrichter buiten de EU is gevestigd. Dan is de plaats van dienst daar waar de afnemer is gevestigd, woont of zijn gebruikelijke verblijfplaats heeft. De hoofdregel – belast in het land van de dienstverrichter – is van toepassing als de dienstverrichter gevestigd is in de EU. Vanaf 2015 zal ook voor in de EU gevestigde dienstverrichters gelden dat de dienst belast is in het land waar de afnemer woont of is gevestigd.

In de periode 2010 tot 2015 zal dus een aantal van deze uitzonderingen nog worden gewijzigd.

Conclusie

Vanaf 1 januari 2010 worden diensten die aan ondernemers in andere lidstaten worden verricht, belast in het land van de

afnemer van de dienst. De regels voor het vaststellen van de plaats van dienst worden hiermee een stuk eenvoudiger, zeker voor wat betreft diensten tussen btw-ondernemers onderling. Op enkele uitzonderingen na zijn deze diensten voortaan belast in het land waar de afnemer van de dienst is gevestigd. De verwachting is dan ook dat na de wijziging minder discussies zullen zijn omtrent de plaats van dienst aangezien het merendeel van de business-to-businessdiensten voortaan belast zijn in het land waar de afnemer van de dienst is gevestigd. Daarbij wordt ook nog eens de heffing verlegd naar de afnemer. Hoewel leveranciers hun diensten aan ondernemers in andere lidstaten in een listing moeten vermelden, brengt de nieuwe regelgeving veel voordelen met zich mee. Voor ondernemers die diensten verrichten in het internationale verkeer is het zaak tijdig de transacties in kaart te brengen om vast te stellen wat de gevolgen van de nieuwe regels voor de plaats van dienst zijn en waar nodig het administratieve systeem aan te passen. Echter, als u hier de komende maanden voor gebruikt, kunt u met een gerust hart 2010 tegemoet zien. ■